

А. А. Максютя
Перший заступник Міністра
економічного розвитку і торгівлі України
maksyuta30@mail.ru

БЮДЖЕТНА СТРАТЕГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Анотація. Розкрито сутність бюджетної стратегії у системі економічного зростання, обґрунтовано доцільність удосконалення інституційних засад розробки бюджетної стратегії з урахуванням циклічності економіки, запасу стійкості бюджетної системи, методологічних засад програмно-цільового методу планування бюджету, застосування дієвих підходів управління державними

фінансами. Визначено основні напрями бюджетної політики на середньострокову перспективу у взаємозв'язку із завданнями соціально-економічного розвитку країни. Дістали подальшого розвитку положення щодо збалансованості державних фінансів, посилення відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів за досягнення встановлених цілей, ефективного використання видатків бюджету, підвищення рівня результативності економічних перетворень.

Ключові слова: бюджет, бюджетна стратегія, бюджетна результативність, бюджетне регулювання, економічне зростання.

А. А. Максютя

Первый заместитель Министра экономического развития и торговли Украины

БЮДЖЕТНАЯ СТРАТЕГИЯ КАК ИНСТРУМЕНТ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА

Аннотация. Раскрыта сущность бюджетной стратегии в системе экономического роста, обоснована целесообразность совершенствования институциональных основ разработки бюджетной стратегии с учетом цикличности экономики, запаса устойчивости бюджетной системы, методологических основ программно-целевого метода планирования бюджета, применения действенных подходов управления государственными финансами. Определены основные направления бюджетной политики на среднесрочную перспективу во взаимосвязи с задачами социально-экономического развития страны. Получили дальнейшее развитие положения о сбалансированности государственных финансов, усилении ответственности главных распорядителей бюджетных средств за достижение поставленных целей, эффективном использовании расходной части бюджета, повышении уровня результативности экономических преобразований.

Ключевые слова: бюджет, бюджетная стратегия, бюджетная результативность, бюджетное регулирование, экономический рост.

Anatoliy Maksyuta

First Deputy Minister of Economic Development and Trade of Ukraine

BUDGETARY STRATEGY AS AN INSTRUMENT OF ECONOMIC GROWTH

Abstract. The essence of the budgetary strategy in the system of economic growth is exposed in the article. The author grounded the expediency of the institutional framework improving for the development of budget strategies, based on cyclicity of economics and marginal stability of the budget system, the methodological principles of management by objectives budgeting method, the usage of effective approaches to the management of public finances. The main directions of fiscal policy for the medium term are determined taken in conjunction with the objectives of socio-economic development. The author made further developments of the regulations aimed to balance the public finances, strengthen accountability of main budgetary spending units for the set objectives achievement, increase efficiency of budget expenditures, and improve gains of economic reforms.

Key words: budget; budgetary strategy; budgetary performance; budgetary adjusting; economic growth.

JEL Classification: E60, E62, E69, H50, H61

Постановка проблеми. Бюджетна система є одним із вагомих інструментів державного регулювання економіки. Від ефективності бюджетного процесу, формування бюджетної стратегії залежить успішність реалізації регуляторної функції держави, забезпечення економічного зростання. Довгострокова бюджетна стратегія виступає одним із інструментів бюджетної політики та визначається завданнями модернізації соціально-економічної системи країни. Метою бюджетної стратегії є забезпечення відповідного рівня соціально-економічного розвитку суспільства з урахуванням збалансованості державних фінансів, що реалізується через інститути бюджетного регулювання і державного фінансового контролю. Нині бюджетна стратегія економічного зростання в Україні спрямована на проведення модернізації вітчизняної економіки, створення відповідних умов для підвищення її ефективності та конкурентоспроможності, довгострокового економічного розвитку, покращення інвестиційного середовища. Проте впродовж останніх років бюджетна стратегія не достатньо мірою забезпечувала інноваційний розвиток економіки і дієві структурні перетворення. Враховуючи зазначене, актуальним питанням залишається визначення

відповідних інституційних засад подальшого розвитку бюджетної стратегії з урахуванням основних напрямів суспільного розвитку країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед вагомих наукових досліджень зарубіжних учених у сфері розвитку бюджетної стратегії як інструменту економічного зростання можна назвати праці М. Афанасьєва, О. Богачової, Дж. Б'юкенена (*James M. Buchanan*), А. Вагнера (*Adolph Wagner*), С. Вітте [2], Р. Дорнбуша (*Rudiger Dornbusch*), А. Ілларіонова, Дж. М. Кейнса (*John Maynard Keynes*) [3], Т. Ковальової, П. Кругмана (*Paul Krugman*) [4], А. Лаврова, В. Лебедева, С. Лушина, Р. Максгрейва (*Richard Abel Musgrave*), В. Родіонової, Дж. Сакса (*Jeffrey Sachs*) [8], П. Самуельсона (*Paul Samuelson*) [9], М. Сперанського, Дж. Стігліца (*Joseph E. Stiglitz*) [10], Г. Таллока (*Gordon Tullock*), А. Улюкаєва [12], С. Фішера (*Stanley Fischer*), Дж. Хікса (*Sir John Richard Hicks*), М. Ходоровича. Питанням формування бюджетної стратегії та її впливу на соціально-економічний розвиток країни присвячено праці вітчизняних учених О. Василика [1], В. Глуценка, Л. Лисяк [5], І. Лук'яненко [6], І. Луїніної [7], І. Лютого, В. Федосова [11], І. Чугунова [13–16], С. Юрія [11] та ін.

Однак попри наявність численних наукових розробок сьогодні ще не повною мірою використовуються можливості бюджетної стратегії як інструменту економічного зростання.

Мета статті – розкрити теоретичні засади та визначити ефективні інституційні механізми формування бюджетної стратегії як інструменту економічного зростання.

Основні результати дослідження. Держава відіграє активну роль у регулюванні економічних процесів, належному забезпеченні соціального захисту громадян. Бюджетна стратегія суттєво впливає на темпи економічного розвитку країни, створення оптимальних умов для структурної перебудови економіки та активізацію процесів інноваційного розвитку, сприяє розбудові соціальної інфраструктури, що є передумовами забезпечення дієвого суспільного розвитку. У сучасних умовах бюджетна стратегія визначається довгостроковими завданнями модернізації соціально-економічної системи країни.

На нинішньому етапі економічних перетворень у країні посилюється регулююча роль бюджету, яка полягає в перерозподілі валового внутрішнього продукту між сферами економічної діяльності, адміністративно-територіальними одиницями країни, різними соціальними групами населення для забезпечення ефективності соціально-економічного розвитку.

Підходи до визначення пріоритетних напрямів бюджетної стратегії повинні розроблятися з урахуванням циклічності розвитку економіки, стійкості бюджетної системи, що сприятиме досягненню показників соціально-економічного розвитку країни. Держава має виходити із необхідності забезпечення фінансової та соціальної стабільності. Передбачуваність бюджетної політики є одним із основних факторів загальної макроекономічної стійкості. Для вирішення завдань, що стоять перед державою в бюджетній сфері, важливим є розуміння сутності бюджетної стратегії і змісту механізму її реалізації.

Становлення бюджетних відносин відбувається із розвитком економіки, однак можливості використання бюджету в макроекономічному регулюванні пов'язані з умовами та результатами виробництва, рівнем розвитку економічних відносин. Бюджетна політика є адаптивним механізмом у системі регулювання економічного розвитку держави та адміністративно-територіальних одиниць, спрямованим на забезпечення адекватності регулюючих заходів внутрішнім і зовнішнім змінам економічного середовища.

Основне завдання бюджетного регулювання полягає в забезпеченні виконання завдань соціально-економічного розвитку країни, однак при цьому важливою є підтримка в необхідних межах запасу стійкості бюджетної системи. Будучи вагомим інструментом впливу на економічне зростання, вона водночас виступає об'єктом впливу з боку макроекономічного стану. Тож важливим є визначення ступеня взаємовпливу бюджетної системи і соціально-економічного розвитку країни.

Сучасний досвід країн із трансформаційною економікою, зокрема Росії та Казахстану, щодо формування сучасної бюджетної стратегії ґрунтується на необхідності здійснення довгострокового бюджетного прогнозування під час підготовки щорічного бюджету. Більшість країн, що застосовує довгострокове прогнозування, ставлять завдання інтегрувати коротко-, середньо- і довгострокове бюджетне планування. Основні параметри бюджетної, податкової політики, які включають до короткострокових бюджетів, повинні базуватися на орієнтирах, визначених у рамках довгострокового планування. Довгострокові плани, своєю чергою, мають регулярно актуалізуватися з огляду на фактичні умови розвитку економіки й зміни зовнішнього середовища, аби в разі потреби внести уточнення у пріоритетні завдання. Середньострокове бюджетне планування становить підґрунтя для підвищення керованості та якості процесу бюджетного планування, посилення впливу бюджетного регулювання на соціально-економічний розвиток країни.

Отже, встановлення довго- і середньострокових цілей та завдань фінансово-бюджетної політики, кількісних і якісних критеріїв їх виконання та визначення на цій основі обсягів бюджетних ресурсів на перспективу дає змогу оптимально використати інструменти бюджетної політики для забезпечення економічного зростання.

Розробка і реалізація бюджетної стратегії мають сприятися на науково обґрунтовані положення та результати проведених досліджень з питань бюджетних відносин, що, безперечно, посилять збалансованість державних фінансів і створить необхідні умови для підвищення рівня керованості економічних процесів у країні. Інституційна модель бюджетної стратегії, виходячи із положень економічної архітекτονіки, повинна поєднати соціальні та інноваційні бюджетні складові, що забезпечить якісний рівень функціонування фінансово-економічної системи держави.

Підвищення ефективності державного управління в сучасних фінансово-економічних умовах набуває особливої значущості. Для найповнішої реалізації соціально-економічних пріоритетів розвитку країни слід підвищувати якісний рівень функціонування бюджетної системи, у тому числі шляхом запровадження середньострокового бюджетного планування в розрізі головних розпорядників бюджетних коштів, бюджетних програм; удосконалювати методологічні засади програмно-цільового методу планування бюджету; втілювати у життя дієві підходи до управління державними фінансами.

Упровадження стратегії розвитку економіки, пов'язаної із підвищенням рівня її ендогенної складової, потребує відповідних інституційних змін у системі бюджетного регулювання, що формується в певному суспільному середовищі.

З метою розробки та реалізації збалансованого бюджетного регулювання протягом певного часового інтервалу бюджетна політика має визначатися виходячи, з одного боку, із циклічності економічного розвитку, а з другого – із реального стану державних фінансів і запасу стійкості бюджетної системи, істотне зменшення якого може призвести до ускладнень у проведенні ефективного бюджетного регулювання для позитивного впливу на економічне зростання. На кожному етапі економічного розвитку є необхідність розробки такого бюджетного механізму, який забезпечив би втілення поставлених державою завдань. З економічної точки зору, бюджетний механізм – це сукупність різних видів бюджетних відносин, методів формування і використання бюджетних коштів.

Одним із основних інструментів державного регулювання соціально-економічного розвитку є перспективне бюджетне планування, яке полягає в розробці основних напрямів формування та використання бюджетних коштів на перспективу відповідно до завдань, що постають перед суспільством на певному етапі його розвитку. Завдяки перспективному бюджетному плануванню створюються умови для розв'язання найбільш важливих проблем державного впливу на економічний розвиток.

Слід зазначити, що проведення цілеспрямованої фінансово-бюджетної політики в Україні також передбачає запровадження стратегічного бюджетного планування. Воно має забезпечити посилення впливу бюджетної системи на соціально-економічний розвиток суспільства шляхом визначення заходів, яких потрібно вжити для підвищення рівня збалансованості й прозорості бюджету, ефективності витрачання бюджетних коштів, удосконалення міжбюджетних відносин, якісного виконання бюджетів усіх рівнів, здійснення дієвого державного фінансового контролю.

Державна політика у сфері видатків бюджету справляє суттєвий вплив на обсяг сукупного попиту, який складається із споживчого попиту, інвестиційного попиту та попиту держави. В умовах економічного спаду держава повинна спрямувати зусилля на послаблення податкового навантаження на економіку, що одночасно збільшує бюджетний дефіцит. Таким чином бюджетне регулювання впливає на обсяг сукупного попиту, темпи і пропорції економічного розвитку.

На сучасному етапі важливим є підвищення ефективності витрат бюджету як інструменту впливу на динаміку економічного зростання. Економічна сутність ефективності державних витрат як складової системи бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку країни полягає у досягненні результативних показників, що відповідають основним цілям та завданням бюджетних призначень з урахуванням обсягу здійснених витрат бюджету. Доцільним є вдосконалення інституційних засад результативності бюджетної системи, зокрема шляхом формування доходів бюджету на основі виваженої податкової політики, ефективного планування і використання витрат бюджету, регулювання міжбюджетних відносин, управління державним боргом виходячи із циклічності економічного розвитку та стану державних фінансів, що сприятиме підвищенню динамічної збалансованості бюджету як вагомому інструменту розвитку соціально-економічних відносин країни.

Забезпечення послідовності, системності й результативності бюджетної політики потребує розробки середньо- і довгострокової макроекономічної та бюджетної стратегії у вигляді системи прогнозів у сфері грошово-кредитної і податково-бюджетної політики, реформування державних підприємств тощо. Необхідною умовою ефективної фінансово-бюджетної політики є збалансованість бюджетів, які складають бюджетну систему України. Встановлювати цілі соціально-економічного розвитку та індикатори їх досягнення потрібно з урахуванням збалансованості бюджетних показників, серед яких: доходи бюджету, витрати бюджету, дефіцит бюджету, рівень державного боргу, кредиторська заборгованість у бюджетній сфері.

Дієвий вплив бюджетної політики на темпи економічного розвитку та інтегрований показник запасу стійкості бюджетної системи можна відчувати як одразу, так і з певним лагом у часі. Тому важливо розробити й запровадити відповідну методологію розрахунку на певному інтервалі часу показника запасу стійкості бюджетної системи, який повинен враховувати, передусім, показники питомої ваги дебіторської та кредиторської заборгованості зведеного, державного і місцевих бюджетів у загальній сумі витраткової частини відповідного бюджету; аналогічний показник заборгованості за соціальними виплатами; податкове навантаження на економіку; рівень виконання дохідної та витраткової частин бюджету; рівень фінансування дефіциту бюджету; а також питому вагу державного боргу у валовому внутрішньому продукті.

Аби бюджетна стратегія була ефективною, необхідно застосовувати комплексний підхід до визначення основних бюджетних завдань, удосконалення бюджетного процесу, формування інституційних засад розвитку дієвих бюджетних механізмів. При виборі напрямів спрямування бюджетних витрат визначальними є стратегічні орієнтири розвитку країни, у тому числі створення відповідних умов для структурної перебудови економіки, розвитку людського потенціалу, сприяння розробці та запровадженню наукоємних, конкурентоспроможних технологій.

Основою для прийняття оптимальних управлінських рішень стосовно планування державного бюджету, складання відповідних фінансово-економічних планів діяльності, підготовки бюджетних запитів головними розпорядниками бюджетних коштів є здійснення моніторингу бюджетної результативності, що дає змогу отримати інтегральну оцінку виконання бюджетних програм.

Важливою умовою посилення впливу витраткової частини бюджету на економічне зростання і соціальний розвиток суспільства є розробка та запровадження обґрунтованих методів визначення обсягів і структури витрат державного та місцевих бюджетів. З метою найбільш ефективного розподілу бюджетних ресурсів відбувається подальше вдосконалення планування й виконання витраткової частини бюджету на основі програмно-цільового методу як складової системи перспективного бюджетного прогнозування і планування. Удосконален-

ня системи планування витрат місцевих бюджетів шляхом запровадження програмно-цільового методу сприятиме підвищенню бюджетної прозорості, взаємозв'язку пріоритетів соціально-економічного розвитку територій із фінансовою складовою місцевого самоврядування, посиленню ефективності використання бюджетних коштів з урахуванням досягнутих результатів бюджетних програм.

Необхідно вживати заходів, спрямованих на підвищення рівня збалансованості та прозорості бюджету, ефективності використання бюджетних коштів, удосконалення міжбюджетних відносин, забезпечення якісного виконання бюджетів усіх рівнів, здійснення дієвого державного фінансового контролю для посилення впливу бюджетної системи на соціально-економічний розвиток суспільства. Бюджетна стратегія повинна бути спрямована на здійснення відповідних економічних перетворень, задіяння ендегенних чинників економічного зростання. При цьому бюджет як вагомий інструмент системи державного регулювання економіки має спиратися на довгострокову програму економічного та соціального розвитку країни. Основні напрями бюджетної політики мусять формуватися із пріоритетів, які визначають інноваційний розвиток економіки, а вагомим механізмом їх реалізації має стати бюджет розвитку. Доцільним є впровадження стратегічного планування в роботу головних розпорядників бюджетних коштів і складання ними відповідних планів діяльності на поточний та наступні три бюджетні періоди. Відтак, на наш погляд, можна посилити відповідальність розпорядників бюджетних коштів за досягнення встановлених цілей, а також упорядкувати, підвищити результативність та ефективність державних витратків.

Перспективне прогнозування витрат бюджету – важливий інструмент державного регулювання економічних і соціальних процесів, оскільки він визначає напрями використання бюджетних коштів у майбутньому на основі визначених цілей та пріоритетів соціально-економічного розвитку держави на середньо- і довгострокову перспективу. Сучасний етап розвитку бюджетних відносин характеризується зростанням ролі бюджетних витратків у процесі регулювання економічного розвитку країни та територій. За останні роки здійснено вагомий захід щодо посилення обґрунтованості планування витраткової частини бюджету, її впливу на економічний поступ і соціальний розвиток суспільства.

Висновки. Бюджетна стратегія виступає одним із вагомих інструментів фінансової політики, визначається завданнями соціально-економічного розвитку суспільства та повинна спрямовуватися на відповідні економічні перетворення, ендегенні чинники росту економіки. Основою для довгострокового стабільного економічного розвитку є заходи державного регулювання, що реалізуються шляхом застосування сукупності ефективних економічних механізмів. При цьому бюджет як дієва складова системи державного регулювання економіки має узгоджуватися з основними напрямками економічного та соціального розвитку країни. Нині бюджетне регулювання в Україні формується в умовах соціально-економічної політики, яка виходить із необхідності рівноправної участі країни у світових економічних і фінансових відносинах, підвищення якості державних суспільних послуг, що вимагає реалізації стратегії економічного зростання на якісно новому інституційному рівні. Бюджетна стратегія як складова державного регулювання суспільного розвитку є сукупністю фінансових відносин, інституційного забезпечення щодо формування та використання бюджетних коштів з метою досягнення фінансово-економічної збалансованості, результативності економічних перетворень.

Література

1. Василик О. Д. Державні фінанси України / О. Д. Василик. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 608 с.
2. Витте С. Ю. Конспект лекцій о народном и государственном хозяйстве (в 1900–1902 годах) / С. Ю. Витте. – М. : Юрайт, 2011. – 629 с.

3. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс ; пер. с англ. – М. : Гелиос, 2012. – 352 с.
4. Кругман П. Выход из кризиса есть / П. Кругман ; пер. с англ. – М. : Азбука Бизнес, 2013. – 320 с.
5. Лисяк Л. В. Бюджетна політика у системі державного регулювання соціально-економічного розвитку України / Л. В. Лисяк. – К. : ДНУ АФУ, 2009. – 600 с.
6. Лук'яненко І. Г. Система моделювання показників бюджетної системи України / І. Г. Лук'яненко. – К. : Києво-Могилянська академія, 2004. – 542 с.
7. Луніна І. О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин / І. О. Луніна. – К. : Наукова думка, 2006. – 432 с.
8. Sachs J. D. Macroeconomics in the global economy / J. D. Sachs. – Cambridge : Harvard University, 1993. – 778 p.
9. Самуэльсон П. Экономика / П. Самуэльсон, В. Нордхаус ; пер. с англ. – 18-е изд. – М. : Вильямс, 2010. – 1360 с.
10. Стиглиц Дж. Крутое пики : Америка и новый экономический порядок после глобального кризиса / Дж. Стиглиц ; пер. с англ. – М. : Эксмо, 2011. – 512 с.
11. Теорія фінансів ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 576 с.
12. Улюкаев А. В. Проблемы государственной бюджетной политики / А. В. Улюкаев. – М. : Дело, 2004. – 544 с.
13. Фінанси України: інституційні перетворення та напрями розвитку ; за ред. І. Я. Чугунова. – К. : ДНУ АФУ, 2009. – 848 с.
14. Чугунов І. Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку / І. Я. Чугунов. – К. : НІОС, 2003. – 488 с.
15. Чугунов І. Я. Інституційна архітектура бюджетної системи / І. Я. Чугунов // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С. 3–10.
16. Чугунов І. Я. Теоретичні засади розвитку бюджетних відносин / І. Я. Чугунов // Вісник КНТЕУ. – 2011. – № 4. – С. 13–22.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2013

References

1. Wasyluk, O. (2003). *Public finances of Ukraine*. Kyiv: Center of Educational Literature (in Ukr.).
2. Witte, S. Y. (2011). *Compendium of lectures about a national and state economy (in 1900-1902)*. Moscow: Yurait (in Rus.).
3. Keynes, J. (2012). *General theory of employment, percent and money* (Trans. from Eng.). Moscow: Gelios (in Rus.).
4. Krugman, P. (2013). *An exit from a crisis exists* (Trans. from Eng.). Moscow: Azbuka (in Rus.).
5. Lysiak, L. (2009). *Fiscal policy in the state regulation of social and economic development of Ukraine*. Kyiv: The Academy of Financial Management (in Ukr.).
6. Lukyanenko, I. (2004). *A System of indexes design in the budgetary system of Ukraine*. Kyiv: Kyiv-Mohyla Academy (in Ukr.).
7. Lunina, I. (2006). *Public finances and reformations of inter-budgetary relations*. Kyiv: Scientific Thought (in Ukr.).
8. Sachs, J. D. (1993). *Macroeconomics in the global economy*. Cambridge: Harvard University.
9. Samuelson, P., & Nordhaus, V. (2010). *Economics* (Trans. from Eng.). Moscow: Vilyams (in Rus.).
10. Stiglitz, J. (2011). *Steep nosedive: America and a new economic order after a global crisis* (Trans. from Eng.). Moscow: Eksmo (in Rus.).
11. Yuriy, S., & Fedosov, V. (2010). *Theory of finances*. Kyiv: Center of Educational Literature (in Ukr.).
12. Ulyukaev, A. (2004). *Problems of public budgetary policy*. Moscow: Delo (in Rus.).
13. Chugunov, I. (2009). *Finances of Ukraine: institutional conversion and directions of development*. Kyiv: The Academy of Financial Management (in Ukr.).
14. Chugunov, I. (2003). *Budgetary mechanism of economic development adjustment*. Kyiv: NIOS (in Ukr.).
15. Chugunov, I. (2008). Institutional architectonics of budget system. *Finances of Ukraine*, 11, 3-10 (in Ukr.).
16. Chugunov, I. (2011). The theoretical basis of budget relations. *Herald of Kyiv National University of Trade and Economics*, 4, 13-22 (in Ukr.).

Received 28.04.2013

УДК 336.02

А. В. Ватульов
Завідувач Секретаріату,
Комітет Верховної Ради України з питань бюджету
vatulov_a@mail.ru

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті розкрито сутність і роль фінансової політики в системі економічного розвитку країни. Розглянуто основні форми та інструменти фінансової політики, обґрунтовано доцільність удосконалення інституційних засад фінансового регулювання. Визначено основні напрями фінансової політики на середньостроковий період, що дозволять посилити координацію її цілей із завданнями розвитку економіки країни. Виявлено особливості застосування механізму державного фінансового регулювання розвитку економіки в сучасних умовах.

Ключові слова: фінансова політика, фінансове регулювання, фінансова система, бюджет, економічний розвиток.

А. В. Ватулев

Заведующий Секретариатом, Комитет Верховной Рады Украины по вопросам бюджета

ФИНАНСОВАЯ ПОЛИТИКА В СИСТЕМЕ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

Аннотация. В статье раскрыты сущность и роль финансовой политики в системе экономического развития страны. Рассмотрены основные формы и инструменты финансовой политики, обоснована целесообразность совершенствования институциональных основ финансового регулирования. Определены направления финансовой политики на среднесрочный период, позволяющие усилить координацию ее целей с задачами развития экономики страны. Выявлены особенности применения механизма государственного финансового регулирования экономического развития в современных условиях.

Ключевые слова: финансовая политика, финансовое регулирование, финансовая система, бюджет, экономическое развитие.

Andriy Vatulov

Head of Secretariat, Committee on Budget, Verkhovna Rada of Ukraine

FINANCIAL POLICY IN THE SYSTEM OF ECONOMIC DEVELOPMENT

Abstract. The economic essence and role of financial policy in system of economic development of the country is uncovered in the article. The main forms and tools of financial policy are considered; expediency of improvement institutional bases of financial regulation is proved. The main directions of financial policy over the medium-term prospect that will help to improve the level of economic development purposes and tasks coordination in the country are defined. The features of the state financial regulation mechanism of societal economic growth evolution are specified. It is concluded that the main directions of Ukraine's financial policy development should be the following: improvement of financial regulation institutional environment; increase of financial-budgetary planning and forecasting; gradual grounded extension of monetization; development of financial intermediation; improvement of currency regulations; strengthening of correlation between financial regulation and economic cyclicity; provision of macroeconomic balance.

Key words: financial policy; financial regulation; financial system; budget; economic development.

JEL Classification: E52, E60, E62, G32, H30